

mag
09.49
He

Undersøgelsen 1869

angaaende

Ildebranden,

der Natten mellem den 5te og 6te Januar 1852 overgik
davaerende Marschandiser

Jorgen Jorgensen Giesfings

Eiendom, Matr.-Nr. 296, nyt Nr. 29, i Adelgade,

samt

Politidirecteur **Croues** i Sagen afgivne tvende
høist eiendommelige Erklæringer

af 4de December 1869 og 18de Januar 1870.

Et Bidrag til Belysning af kjøbenhavnske Politiforhold,
som de virkelig ere.

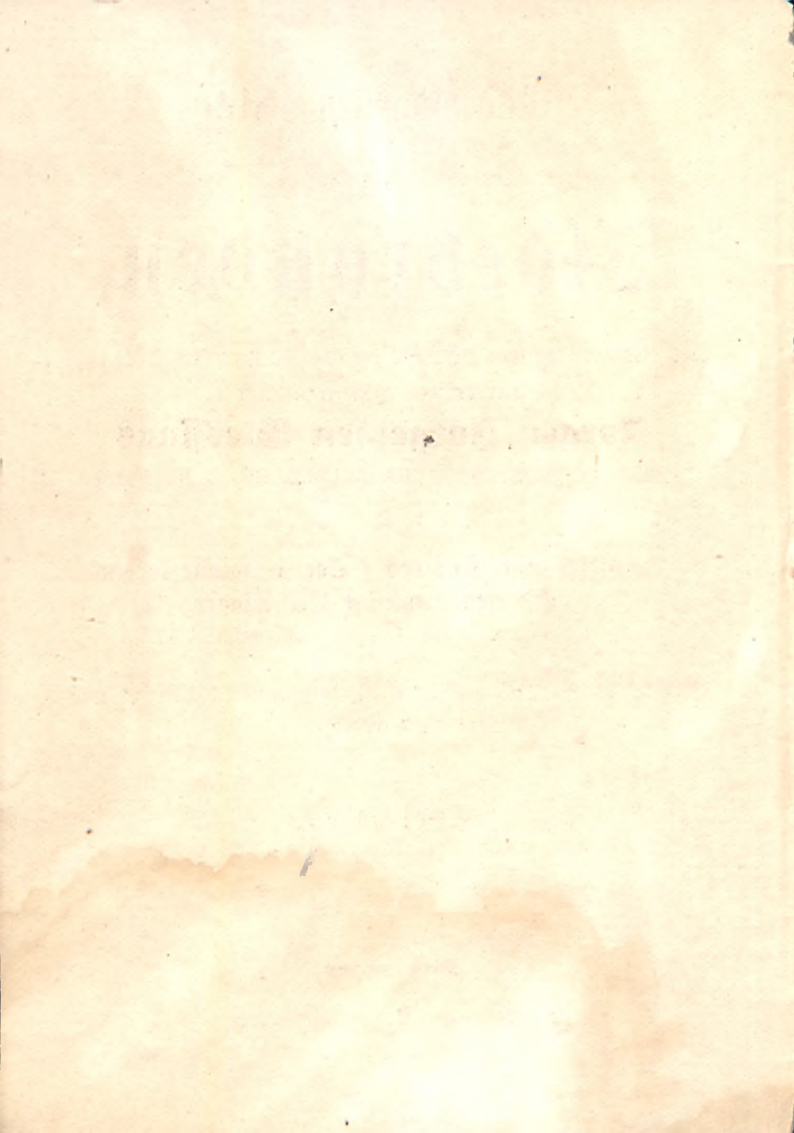
Ved

Carl Heins,
Vinhandler.

Kjøbenhavn.

Sally B. Salomons Tryk.

1870.

I Begyndelsen af August Maaned f. A. indgav jeg til Udenrigsministeriet et Andragende, dateret Brooklyn (l. S. Amerika), den 24de Mai 1869, der i Udtog ligger saaledes:

„I Anledning af efternævnte Domme — — — —
„andraget jeg om: deels at følgende Personer — — — —
„maa blive afhørte i Criminalretten angaaende ovennævnte
„Brand, der Natten mellem den 5te og 6te Januar 1852
„ødelagte forhenværende Marschandiser, nuværende Groszferer
„Giesfings Eiendom Nr. 296 i Adelgade, og at denne Under-
„søgelse maa blive overdraget den anerkjendt dygtige og nid-
„kjære Dommer Hr. Assessor Behrend, der er kjendt med
„Sagen, deels at Udspejlsen af ovennævnte Domme maa
„udsættes indtil en saadan Afgjørelse har fundet Sted.

„For min Begjæring om criminel Underforskelse støtter
„jeg mig til:

- 1) „Har der, uagtet nævnte Brand gav Anledning til de
„meest vedholdende, eenstemmige, ilde Nygter om dens
„Ursag, aldrig fundet nogen egentlig Underforskelse Sted,
„idet der, foruden Giesfing og de til hans Huusstand
„hørende Personer, kun er afhørt een af Husets samtlige
„Beboere og Gadens Vægter, hvilken Sidstes Forkla-
„ringer ere aldeles modsigende.

„For i Korthed at give et Begreb om Sagens Be-

„Skaffenhed, skal jeg, foruden som ovenfor at henwise til
„Rygtet, anføre:

- 2) „At Marsagen til denne Brand, der i Løbet af en
„Times Tid lagde den 6=Etages (Kjælber og Dvift)
„grundmurede Bygning, med en Facade af nogle og
„Tredive Alen og en Dybde af ca. 18 Alen, i Afse,
„og greb om sig med en saa skrækkelig Hurtighed, at
„Dviftbeboerne kun med største Bamselighed og Fare
„reddede deres Liv, angaves at være „et brændende
„Lys, der antændte Sengeomhænget i Fru
„G.'s Værelse!!“
- 3) „Har jeg under Sagerne fremlagt en Udskrift af en
„Bidneafhørelse, som N. N. lod foretage i en Injurie=
„sag — — — — —
„i hvilken Suedfer N. N., hans Kone og Søn blandt
„Mere forklarede:
- a. „At de vaagnede derved, at Flammerne fra Fru
„Giesfings Soveværelse, der var paa 2den Sal, naaede
„op over deres Vinduer, eller med andre Ord: over
„Husets Tag.
- b. „At N. N. antog, at det var Spiritus eller Sig=
„neude, der brændte.
- c. „At G. fort før Branden, under et Paastud, havde
„ladet Suedfer N. N. besørge hele Taget paa Huset
„stoppet fast med Høvlespaaner o. s. v.
- 4) „Ved at sammenligne de af N. N. og hans Familie
„afgivne Forklaringer med Giesfings Tjenestepiges i det
„faldte Brandforhør afgivne, fremgaaer det, at Om=
„stændighederne ikke har indrømmet saamegen Tid, som
„der nødvendigviis udtrævedes, forat alle de Hændelser,

- „som efter Fru Giesfings Forklaring indtraf i Begyndelsen af Branden, kunne fuldbyrdes.
- 5) „Disse og mange flere Omstændigheder ville være fremkomne i rette Tid, om Politiet strax efter Branden havde ladet samtlige Husets Beboere afhøre efter Lovens Forskrift.
- 6) „Snedker N. N., der ikke havde assureret, og ved denne Leilighed mistede Alt, hvad han eiede, til Værdi af eet Tusinde Rigsdaler, hvilket Tab han lider under endnu, maa have lovligt Krav paa, og andrager ved mig om, at der fra Rettens Side foretages Alt, hvad Loven og Brugen af sund Menneſteforſtand foreſtriver forat ſtaffe Lys i Sagen.
- 7) „Har N. N. og jeg i Forening henvendt os til **Politiqueur Hertz** med en Række Oplysninger angaaende Branden, med Numodning om at lade ovennævnte Personer eller Nogle af dem criminelt afhøre. Han gav os det mærkelige Svar „om Een af os“ (han betonedede gjentagne Gange „Een af os“) vilde komme til ham i Løbet af 8 Dage, til hvilken Tid han vilde give os Svar. Vi spiede os efter hans Billie og efter 14—18 Dages Forløb og adskillig forgjæves Løben, ſik jeg omſider det Svar, **at Hertz havde ſelv anſtillet en Række Underſøgelſer, og talt med forſkjellige Dommere, men der var Intet at gjøre ved denne Sag,** og sluttede han med at ſpørge mig om jeg puffedede de leverede Papirer tilbage, hvilket jeg beſvarede bekræftende. Hvad de af Hertz anſtillede Underſøgelſer angaaer, da veed jeg ſelvfølgelig ikke, hvori diſſe have beſtaaet, kun ſaa-

„meget veed jeg med Bestemthed, at ingen af de af
 „os nævnte Personer bleve afhørte ved den
 „Veilighed.“

- 8) „Den under B. ansførte Dom støtter sig til, at jeg ikke
 „har ført fuldstændigt juridisk Beviis, som jeg troer
 „det kaldes, for min Sigtelse mod Giesing.“
- 9) „Hvis Rævningsretter havde været indførte paa den Tid
 „da denne Sag foretoges (Anno 1852), vilde en saa
 „overfladisk Undersøgelse, som den paa pegede neppe have
 „været mulig i en Sag, hvor saa mange Menneskeliv
 „vare i Fare, Flere kom til Skade, et Varn indebrændte
 „og saa megen Eiendom ødelagdes, ligesaavel som det
 „vistnok heller ikke vilde have været forbundet med saa-
 „mange Vanskeligheder at faae den attraaede Afhørelse
 „foretagen om nævnte Grundlovens § 74 nu, efter
 „tyve Aars Forløb, havde været bragt i Udførelse.“

„Endvidere skal jeg fremhæve, at Giesing ikke
 „udtog Stævning mod N. N. eller mig førend
 „efterat jeg havde stævnet W. (hans Svigerføn),
 „men min indgivne Klage henlaae længere
 „Tid efter dens Indsendelse, førend den kom
 „til Retten, uden at jeg kunde erfare Grunden
 „dertil, og Forligsprøverne i de af Giesing
 „anlagte Sager bleve saaledes foretagne for-
 „inden min Sag mod W.“

Dette er i Korthed hvad jeg støtter mit Andragende til —

Omtrent 18 Dage efterat jeg havde indsendt ovenstaaende
 Andragende, fik jeg en Anmodning om at møde hos Politi-
 directeuren, hvilken jeg efterkom. Denne gjorde først et Forsøg

paa „at nøsle“ mig bort fra Sagen, som, da det ikke kunde lade sig gjøre, efterfulgtes af Antydninger om mulig Fritagelse for at betale Mulcten, naar jeg indgav Andragende derom, hvilket jeg naturligviis ikke vilde gaae ind paa, og endte da Mødet med, at jeg, paa min bestemte Erklæring om, at jeg vilde af al Magt bestræbe mig for at faae Sagen fremmet, maatte afgive Forklaring til en Rapport. Fem til sex Uger efter dette Møde indløb der Svar fra Justitsministeriet med Ordre til at lade foretage en saakaldet Udenretsundersøgelse. Da der imidlertid hengik nogen Tid uden at der blev gjort Mine til at udføre Justitsministeriets Ordre, fandt jeg mig foranlediget til at henvende mig til Justitsministeren for om muligt paa den Maade at faae Sagen fremmet. Hs. Excellence henviste mig til Politidirecteuren, som den Embedsmand under hvem Sagen i Diebliffet sorterede, hvilket foranledigede mig til reent ud at meddele Hs. Excellence, at jeg ansaae det for spildt Uleilighed for mig at henvende mig til Politidirecteuren paa Grund af den Modstand eller Modstræben i Sagen, han havde lagt for Dagen i mit første Møde hos ham. Endvidere fremkom jeg med nogle Udtalelser angaaende min i Andragendet omtalt Henvendelse til **Herk**, hvoraf Meningen var: Dersom jeg havde vidst førend jeg henvendte mig til **Herk**, hvad jeg erfarede 4—5 Maanedes senere, at **denne var en god Ven af Giesing, og deeltog i hans Middagsgilder**, skulde jeg sandelig ikke have henvendt mig til **ham**, da jeg meget vel kunde forstaae, at jeg mulig derved kunde bringe ham i en mindre behagelig Situation. Om jeg ikke husker feil, troer jeg nok, at jeg angav den 23de Marts 1868, som den første Gang **Herk** deeltog i dette Huns's Familiegælder, og at det var nogle Uger eller høist en Maaned senere jeg henvendte mig til **ham** i Sagen.

Sluttelig udbad jeg mig nu, da jeg indsaae Nødvendigheden af at henvende mig til Politidirecteuren, Tilladelse til at meddele ham min Samtale med Hs. Excellence, hvilken han indrømmede mig med Tilspønde, at jeg kunde henlede Politidirecteurens Opmærksomhed paa det af mig antydede Forhold mellem **Hertz** og **Giesing**. Ved min derpaa følgende Henvendelse til Politidirecteuren svarede han mig paa min Meddelelse om nævnte Forhold, at **Hertz** fik selvfølgelig ikke Noget med Sagen at gjøre, hvilket imidlertid senere viiste sig ikke at blive Tilfældet, idet **Hertz** fik Sagen under sig, da han meldte sig til Tjeneste. Med Hensyn til den befalede Undersøgelse viiste han derimod ikke alene Ulyst til at lade den foretage, men erklærede mig, at han ikke fandt, at der var Anledning til en saadan. Imidlertid betænkte han sig alligevel, idet en Undersøgelse senere fandt Sted, i hvilken ikke alene de af mig opgivne, men forskjellige andre Personer bleve afhørte. Undersøgelsen sluttedes efter 8 Dages Forløb, og circa 8 Dage senere henvendte jeg mig til Herr Politinspecteur Petersen, der fungerede under H.'s Fraværelse, med Forespørgsel om Sagen var indsendt til Ministeriet. Jeg fik til Svar, at den var i Politidirecteurens Hænder og vilde upaatvivlelig blive indsendt en af de nærmeste Dage.

Men strax efter forandrede Scenen, idet **Hertz** begjærte og fik Sagen udliveret. Nogle Dage senere meldte **Hertz** sig til Tjeneste, Undersøgelsen blev beordret optaget igjen, forskjellige i Sagen mindre væsentlige Personer afhørte, Undersøgelsen igjen sluttet og Sagen atter afleveret til Hertz. Nu blev der ikke rørt ved den i flere Uger, indtil den gode Ro blev forstyrret ved, at en Rykterskrivelse fra Justitsministeren betræffende Sagen. indløb til Politidirecteuren den 4de December 1869,

og blev den da samme Dag indsendt, ledsaget af en Erklæring, ligeledes dateret 4de Decbr. s. A., der lyder saaledes:

„I Anledning af Justitministeriets Skrivelse af 15de
 „Decbr. d. A. angaaende Vinhandler Carl Heins's Be-
 „gjøring om Gjenoptagelse af Underfølgelsen angaaende den
 „Ildbrand, der Ratten mellem den — — — — —
 „har jeg herved, idet jeg tilbagesender de med Justitsmini-
 „steriets Skrivelse fulgte Bilage, den Ære at fremsende en
 „angaaende denne Sag optagen Politirapport tilligemed samt-
 „lige Documenter — — — — —

„Jeg skal dernæst tillade mig at yttre, at imedens man
 „ganske vist har ondt ved at forklare sig, hvorledes en paa
 „den Maade, som det efter Brandforhøret maa antages, op-
 „staaet Ild har været i Stand til, uden andre betydeligt
 „medvirkende Omstændigheder, at udbrede sig saa hurtigt og
 „voldsomt som Tilfældet sees at have været, kan der deri-
 „mod neppe tillægges de øvrige Momenter, paa hvilke
 „Sigtelsen fra Andragerens Side støttes, nogen synderlig
 „Betydning, navnlig overfor den Betragtning, at de maa
 „have været tilstede, ialfald som Rygter, paa den Tid, da
 „Brandforhøret blev optaget, uden at man da har tillagt
 „dem videre Betydning.“

„Noget Nyt eller noget Væsentligt til Bestyrkelse af
 „Sigtelsen er det hidtil ikke lykkedes at bringe for Dagen,
 „og der er efter min Mening ingen Udsigt til, at det vil
 „kunne skee ved en fortsat Afhøring af de paagældende Per-
 „soner udenfor Retten.

„Skulde der altsaa foretages noget Videre i denne Sag,
 „hvortil vel dens Beskaffenhed, men neppe Ud-

„sigten til et gunstigt Resultat kan tale, maa det
 „efter min Formening skee ved Gjenoptagelse af den rets=
 „lige Undersøgelse, som derfor herved henstilles til Ministeriets
 „Utgjørelse.“

Den 18de eller 19de December 1869 henvendte jeg mig til
 Justitsministeren, hvor jeg erfarede, at mit Andragende var af=
 slaet. Jeg gjorde Modforestillinger, og fremhævede navnlig,
 at jeg, i Henhold til, hvad jeg ved min foregaaende Audients
 hos Hs. Exc. havde yttret var min Hensigt, havde talt med en
 af vore meest anseete Forhørsdommere, som jeg navngav, og at
 han udtalte som sin Mening, at de af mig fremhævede Om=
 stændigheder vare mistænkkelige i høi Grad, naturligviis under
 den Forudsætning, at den af mig givne Forestilling var stem=
 mende med Sandheden. At den er det, kan sees deraf, at Po=
 litidirecteuren i sin Erklæring af 18de Januar 1870 (see neden=
 for) ikke med et Ord gjør nogen Indsigelse mod Rig=
 tigheden af den Fremstilling jeg giver af Sagen
 i mit Andragende af 21de December 1869. Omfider
 erklærede Hs. Exc. sig villig til at modtage et nyt Andragende
 fra mig, hvis jeg vilde indgive et saadant. Et Par Dage senere
 fik jeg Tilsigelse at møde paa Politikammeret ved „Journalen“,
 hvor Ministeriets Afslag blev mig forkyndt. Jeg takkede for
 Meddelelsen, og var just i Begreb med at fjerne mig, da en
 anden Stemme høfligt spurgte mig om mit Navn, som jeg sagde
 ham, hvorpaa han med en kjendelig Stræben efter at give sin
 Stemme en barst Klang, affordrede mig 200 Rdl., som jeg
 havde at betale til ham (Taleren). Jeg svarede høfligt: „det
 var maaskee muligt, men det var vel tidsnok at indbetale disse
 i Løbet af 2—3 Dage,“ hvilket blev besvaret med et „Nei,“
 der ledsagedes af en Haandbevægelse, der kun kunde forstaaes

som om han vilde gribe mig ved Kraven. Denne Bevægelse foranledigede mig til at rette den Forespørgsel til Politidirecteurens, som det viste sig, i dette Tilfælde overordentlig Besuldmægtigede: „Det er vel tilladt at gaae hjem at hente Pengene?“ Da dette Spørgsmaal havde beroliget Manden, underrettede jeg ham om, at det dog ikke var min Hensigt at bringe ham disse Penge, men at han idetmindste foreløbig maatte lade sig nøie med en Dwittering fra Justitsministeriet for et nyt Andragende jeg agtede at indgive, hvilken jeg skulde bringe ham imorgen, hvortil han svarede, at jeg maatte bringe ham den (Dwitteringen) idag, hvis jeg ikke vilde risikere at blive anholdt, da hans Ordre fra Politidirecteuren var meget streng“. Som man seer har Politidirecteur Crone sin egen Opfattelse af Begrebet „strafværdig Forbrydelse.“

Jeg indleverede samme Dag mit nye Andragende til Justitsministeriet med Begjering om derfor at faae en Dwittering, hvori Modtageren indvilgede; han skrev Dwitteringen og fjernede sig for at faae den paategnet af Fuldmægtigen, men retournerede et Dieblif efter, givende mig mit Andragende tilbage med den Betsked, at Fuldmægtigen ikke vilde underskrive nogen Dwittering, da et lignende Andragende fra mig nylig var afflaaet, en anden Sag var det om min Skrivelse indeholdt Ansøgning om fritagelse for at betale Macten.

Dette Svar overraskede mig, thi jeg havde hidtil antaget, at Indholdet af de Andragender, der vare stiledede til Ministeren, vare Fuldmægtigen uedkommende, og at han ialfald var uberegtiget til paa Forhaand at affige nogen Kjendelse over dette. Jeg spurgte efter Departementschefen, der først var at træffe om en halv Time, til hvilken Tid jeg omsider fik dette Bærdipapir (Dwitteringen) udleveret.

Ved Afleveringen af denne „paa Kamret“, satte den nævnte Besuldmægtigede fra i Formiddags et meget betænkeligt Ansigt op, og talte Noget om, at denne Dwittering var Mulcten uvedkommende o. s. v., der endte med, at jeg forklarede ham, at Skylden, hvorfor jeg ikke tidligere havde ført det nævnte Beviis i Sagen, hvori jeg var dømt, var ikke min, men **Politinspec-teur Serq's**, der, efter min Mening, havde undladt at foretage hvad der maatte være hans Opgave i Embeds- eller Bestillingsmedfør.

Det nye Andragende, som jeg tilstillede Justitsministeriet ligger saaledes:

„I Anledning af det Afslag, som jeg har modtaget paa mit Andragende om retslig Undersøgelse i den Giesingste Ildbrandsag, tillader jeg mig paany at andrage om, at det maa blive taget under fornøjet Overveielse, om der dog ikke skulde være Anledning til, idetmindste i den offentlige Morals Interesse, at denne almeen bekendte og almeen, efter den samme Maalestof som jeg har anlagt, bedømte Sag blev Gjenstand for den alvorligste Criminal-Undersøgelse, da det efter hvad der i de indsendte Rapportter nu foreligger, er godtgjort:

„At den af Fru G. i sin Tid afgivne Forklaring: at hun vaagnede om Morgenen Kl. 4 $\frac{1}{2}$, tændte Lys, lagde sig tilbage i Sengen, faldt i Slummer, vaagnede paany omgiven af Flamme, der dog ikke forhindrede hende i at see paa Uhret, der hængte paa Væggen, at Kloffen var accurat 4 $\frac{3}{4}$, samt at bemærke, at Lyset ved Sengen (uagtet Flammerne) brændte uhindret, at hun sprang ud af Sengen, greb et Tæppe og kastede det over Ilden, hvilket

„imidlertid istedetfor at dæmpe, tvertimod forøgede Flammerne,
 „faldt uden Bevidsthed om paa Gulvet og saae et
 „Dieblif efter det brændende Gardin falde ned i Buggen,
 „uden at det dog gjorde Barnet nogen Skade o. s. v., o. s. v.
 er usand fra først til sidst, idet Vidnet **A.** lidt over Kl. 4,
 „alarmeret ved Ildens Udbrud iler op i Fru G.s Soveværelse,
 „hvor **Alt** var i Flamme, og hvor **Jugen** var til-
 „stede, end ikke Barnet i Buggen, som Fru G. fortæller hun
 „lod blive i Soveværelset, medens hun raabte paa sin Mand,
 „hvilket Raab **A.** heller ikke hørte, da han forklarer, at **Alt**
 „var tyyst og stille i hele Huset. **At A.**, der i mange
 „Aar har arbeidet og endnu arbejder for Giesing, ikke ønsker
 „at give en Forklaring i Disfaveur af ham, fremgaaer til
 „Vished deraf, at han, der var i Ildens umiddelbare Nær-
 „hed strax efter dens Udbrud, vel neppe kan have undgaaet
 „at see den Dunt, som Vidnerne **B.** og **C.**, der boede i Nabo-
 „huset, forklarer at have seet placeret i Soveværelset, hvilket
 „han dog ikke med et Ord omtaler.

„Endvidere erkjender han at Flammerne vare blaafarvede,
 „og brændte uden at udvikle Røg, som det kunde være Spi-
 „ritus, der brændte, men spørger han til „det kunde dog
 „maaskee de gamle oliemalede Tapeter være Skyld i.“ Denne
 „Bemærkning af en erfaren Bygnings-snedker kan ikke misfor-
 „staaes; thi han, ligesaa lidt som nogen almindelig Dødelig
 „kan være ubekjendt med, at Materialet i gamle oliemalede
 „Tapeter bestaaer af Trælister, Lærred, Papir, Linoliefernis
 „og Terpentin, af hvilke **Jugen** kan brænde uden at udvikle
 „Røg og Lugt, og af hvilke **Jugen** er i Stand til saa hur-
 „tigt at udvikle den forfærdelige Hede, som han selv bemærker
 „ikke var til at udholde“. Iøvrigt afgiver den antændte

„Dunk, som efter Hrr. B. og C.s Forklaring holdt heel
 „meget længe, uagtet en fontainesformet blaa Flamme stod
 „ud af Halsen paa den, den bedste Maalestof for hvor con=
 „stant stærkt Trykket i Bærelset maa have udviklet sig, at
 „det (Trykket), uagtet Ruderne vare sprængte og Dørene aabne,
 „kunde forhindre den brændende Dunk fra at sprænges. Under
 „almindelige Forhold vilde denne Dunk være sprængt faa Se=
 „cunder efter dens Antændelse. — Ligeledes benægter A.
 „hvad han tidligere har fortalt, navnlig i Hr. N. N.s Butik,
 „da han modtog Hjælp som Brandlidt, at han maatte tætte
 „sin Dør mod Hovedtrappen med en Dyne og en Høvlebænk=
 „plade, for at Flammerne ikke skulde trænge ind til ham.

„Bidnet D. bekræfter endvidere, at Jlden brød ud strax
 „efter Kl. 4, idet hendes Mand, der hver Morgen vækkes
 „Kl. 4 af Gadens Vægter, netop den Morgen var fuld paa=
 „klædt, da Vægteren kaldte, og at han med det Samme gif
 „for at hente Brød hos en Bager i Antonistræde, men kunde
 „neppe have naaet Bageren, da Jlden udbrød.

„Bidnet C., der ligeledes arbejder for Giesing, benægter
 „i første Møde Alt, og hans senere Forklaring, hvori han
 „vedkjender at have, ligesom Bidnet B., fra et Vindue ;
 „Nabohuset (dets Sidehuus) seet en stor Dunk placeret i
 „Soveværelset, af hvilken en blaa Flamme, lig en Fontaine,
 „stod op af Halsen, er endnu ikke i Overensstemmelse med
 „Bidnet H.'s Forklaring.

„Det Dump eller Skrald, som den i Brandforhøret af=
 „hørte Huusbeboer forklarer har lydt, er der Sandsynlighed for
 „er forarsaget ved Sprængningen af denne Dunk eller af en
 „anden dito, der maaskee har været anbragt i Bærelset.

„Bidnet G. forklarer, at ingen Dunk var i Sove=

„værelset om Aftenen før Branden, og maa denne
 „være bragt derind, efterat hun (Vidnet) havde gjort Sove-
 „værelset tilrette om Aftenen. — Endvidere forekommer det
 „hende mistænkeligt i høi Grad, at der først kaldtes paa
 „hende, da Ilden havde grebet ganske voldsomt om sig. End-
 „videre forklarer hun, at Giesfings Jomfru, **Selgine**
 „**Madfen** der kort efter Branden blev gift med G.'s Søn og
 „senere er fraskilt denne, var fuld paaklædt i Salen tilligemed
 „Giesfing selv, der ikke var paaklædt, da hun (Vidnet) kom til-
 „steede. Endvidere forklarer hun, at Fru G. har meddeelt hende,
 „at hendes Mand var ingen Tosskehoved, idet han navnlig
 „havde havt assureret i to udenlandske Selskaber, og at en
 „Procurator i Kjøbenhavn skal have faaet Et Tusinde
 „Rigsdaler forat ordne Sagen eller Papirerne med eller
 „til disse Selskaber.

„At Fru G. i egen Person tager Station udenfor sin
 „Sovekammerdør saasnuart der kommer Bevægelse i Huset,
 „hører jo uundgaelig med til den i Brandforhøret beskrevne
 „Farce.

„Endelig have Vidnerne **F.**, **G.** og **H.** (Snedker N. N.,
 „hans Kone og Søn) afgivet deres Forklaringer i Overeens-
 „stemmelse med hvad mit Andragende af 24de Mai d. A.
 „indeholder Dem betræffende.

„Naar det nu betænktes, at Giesfing allerede paa den Tid,
 „da denne supponerede Forbrydelse blev begaaet, var kjendt
 „som en efter sine Forhold særdeles velhavende Mand, naar
 „det, som det af de indsendte Rapportter maa fremgaae, end-
 „videre betænktes:

1) „at det brænder i henved tre Qvarter paa 2den Sal,

- „i Bærelser, der ligge ud til den eneste Trappegang,
 „ad hvilken Husets Beboere kunne redde deres Liv, uden
 „at Giesing eller hans Kone gjøre Anstrøg.
- 2) „At saantlige de Afhørte stemme overeens i, at det
 „brændende Materiale var Spiritus eller
 „spiritusliquende;
- 3) „at han havde fire kjædelige Børn og et Pleiebarn
 „(hvilke Alle mundgaaelig indebrænde, hvis ikke den
 „ældre H. gjentagende giver sig Tid til at vække dem)
 „sovende i Dvilstetagen i det brændende Huus, uden
 „at han i de tre Dvarteer, hvor Ilden griber om
 „sig, og opheder hele Huset fra nederst til øverst, gjør
 „mindste Foranstaltning til at redde disse;
- 4) „at det mindste af disse Børn da ogsaa indebrændte;
- 5) „at to af de øvrige Børn kun reddedes ved af en
 „fremmed Mand at blive taget fra Dvisten ind paa
 „Taget af Nabohuset, for hvilken Uleilighed Giesing
 „betalte denne Mand nogle faa, saavidt jeg erindrer,
 „to til sex Rigsdaler.
- 6) „At Tjenestepigen hos Fru B. maatte, for ikke at inde-
 „brænde, springe ud fra et Vindue i 3die Sal, hvor-
 „ved hun brækkede Rygraden.
- 7) „At en Kone, der beboede et Loftskammer beliggende
 „ovenover Dvilstetagen, ligeledes useilbarlig havde inde-
 „brændt naar ikke nævnte H. havde hentet hende ned,
 „og endelig
- 8) „at denne Kone, i Forening med Vidnerne F, G, H,
 „maatte redde deres Liv ved fra et Gavlvindue at
 „springe ned paa Naboens Tag, da, naar Alt dette be-
 „tæntes, mener jeg, er det i Sandhed vanskeligt at ind-

„see hvad der skulde tjene til Forsvar for, at Giesfing
 „fritoges forat gjøre Rede for de her fremkomne høist
 „mistænkelige Omstændigheder, saameget vanskeligere at
 „forstaae, som Straffelovens § 70 udtrykkelig bestemmer:
 „Udenfor de i §§ 66—69 omhandlede Tilfælde for=
 „ældes Straffeaansvaret ikke;“ thi den Omstændig=
 „hed, der nu er slaaet fast, at Dommeren og Retten
 „ved Undersøgelsen i 1852 er bleven ført bag Lyset,
 „eller den Ringeagt for Lovgivningen, dens Udøvelse
 „og Udøvere, som Giesfing lægger for Dagen i den
 „Skamløshed, hvormed han lader det komme til Sag i
 „det omhandlede Injuriespørgsmaal, hvilket hans egen
 „hadefulde, vedblivende hensynsløse Fremfærd mod mig
 „alene har fremkaldt, kan dog neppe tjene til hans
 „Aubefaling.“

Dette Andragende blev tilligemed en Skrivelse, dateret 12te Jan. 1870 af Justitsministeriet tilstillet Politidirecteuren, forat han skulde afgive sin Erklæring derover!! — Politidirecteuren tilbagesendte det, ledsaget af en Betænkning, dateret den 18de Jan. s. A. saalydende:

„Ved at tilbagesende hoslagte, mig under 12te d. M. til Er=
 „klæring tilstillede Andragende, hvori forhenværende Wiin=
 „handler Carl Heins, fortiden heri Staden, gjentager sin
 „tidligere Begjæring om, at der maatte blive anstillet yderligere
 „Undersøgelser i Anledning af den forhenværende Marschandiser,
 „nuværende Grosjerer F. Giesfings Eiendom Nr. 296 i
 „Adelgade, Natten mellem den 5te og 6te Januar 1852
 „overgaaede Ildbrand, skulde jeg ikke undlade tjenstlig at
 „yttre, at jeg ikke skjønner, at bemeldte Andragender indeholde

„nogetjomhelst Nytt til Oplysning i Sagen, eller iøvrigt Noget, der kunde give Anledning til Forandring af Ministeriets, under 18de f. M. afgivne Resolution“.

„Jeg tillader mig at gjøre opmærksom paa, at Fuldbyr- delsen af den, bemeldte Viinhandler Carl Heins ved den, fgl. Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsdom af 23de No- vember 1868 paalagte Bøde henstaaer efter Afgjørelsen af, dette Andragende.“

Til Besvarelse af denne Indstilling blev mit Andragende af 21de December f. A. ved Skrivelse af 1ste Februar d. A. fra Justitsministeriet afflaaet, og blev saaledes Politidirecteuren for Alvor bemyndiget til at inddrive Mulcten eller lade mig affone den, hvilket, som tidligere be- mærket, og som det nu ogsaa sees af Slutnings- sætningen i hans Indstilling af 18de Jan. d. A., han tillægger større Vigtighed end Undersøgelsen af Sagen selv.

Efter saaledes at have fremstillet den historiske Side af Sagen, som jeg vil tillade mig at kalde den, skal jeg nu frem- drage Politidirecteurens gjengivne Betænkning af 4de Decbr. f. A., og underkaste den en næiere Prøvelse.

Han skriver: „Jeg skal dernæst tillade mig at yttre, at medens **Man** ganske vist har ondt ved at forklare sig, hvor- ledes en paa den Maade, som det efter Brandforhøret, maa antages, opstaaet Ild, har været istand til uden andre betydeligt medvirkende Omstændigheder, at udbrede sig saa hurtigt og voldsomt, som Til- fældet sees at have været — — — — —“

Det vil heraf sees, at Politidirecteuren har en Forestilling om, at der er endda ikke saalidt Mistænkeligt i Sagen, men

hans Blik er saa hildet, at han henholder sig til Brandforhørets Indhold, uagtet den Politirapport, som han selv kalder den, til hvilken hans Betænkning er skreven, formeentlig indeholder fuldstændigt juridisk Beviis for, at Hovedforklaringen (Fru G.'s Forklaring) i Brandforhøret er usand fra først til sidst.

Videre hedder det: „— — — — kan der derimod neppe „tillægges de øvrige Momenter, paa hvilke Sigtelsen fra Andragernes Side støttes, nogen synderlig Betydning . . .“

Her slaaer Hufommelsen ham feil, idet han reent for-glemmer, at de graverende Oplysninger, der indeholdes i Vidneforklaringerne, af hvilke Indholdet i mit Andragende af 21de Decbr. f. A. er et summarisk Uddrag, ere afgivne af Personer som jeg i mit Andragende af 24de Mai f. A. har begjært afhørte.

Videre hedder det: „— — — navnlig overfor den Be- „tragtning, at de maa antages at have været tilstede ialt- „sald som Rytter paa den Tid, da Brandforhøret blev op- „taget, uden at man da har tillagt dem videre Betydning.“

Her slaaer Fattcevnen ham feil, idet han nemlig ikke be-griber, at, naar jeg i mit Andragende af 24de Mai f. A. siger: 1) „Har der, uagtet nævnte Brand gav Anled- „ning til de meest vedholdende eenstemmige ilde Rytter om „dens Marsag, aldrig fundet nogen egentlig Undersøgelse „Sted o. s. v.“ og 5) „Disse og mange flere Omstæn- „digheder vilde være fremkomne i rette Tid, om Politiet „strax efter Branden havde ladet samtlige Husets Beboere „afhøre efter Lovens Forskrift,“ jeg da bruger denne den største Mangel ved Undersøgelsen i 1852, som een af de væsentligste Grunde for Berettigelsen af mit An-

dragende, hvilken Anskuelse jeg maa antage, at Ministeriet har deelt med mig, da det bevilgede en undersøgelse i Sagen. —

Bidere hedder det: **„Noget Nyt eller noget
„Væsentligt til Bestyrkelse af Sigteisen,
„er det hidtil ikke lykkedes at bringe for
„Dagen, — — — — —“**

Altjaa Kjøbenhavns Politidirecteur forstaaer virkelig ikke:

At **Beviset** for, at en af Hovedpersonerne i Sagen har, ved Undersøgelsen i Sagen 1852, **afgivet en fuldstændig usandfærdig Forklaring til Retten,**

at det, at Giesing og hans Kone ikke gjøre Ansfrig, uagtet de selvfølgelig ikke kunne være uvidende om Tilstanden i Soveværelset, eller ialtfald ikke gjøre det før over Kl. 4³/₄ (Tjenestepigen angiver Tiden, paa hvilken hun blev vækket, til henimod Kl. 5), det vil sige: ikke gjøre Ansfrig, førend Tilstanden i Soveværelset ikke kunde skjules længere, hvilket atter vil sige, førend Branden havde antaget en for samtlige Beboere i høieste Grad faretruende Character,

at **Tjenestepigens bestemte Fremhævelse af, at den Duff, som to Bidner have seet placeret i Soveværelset under Branden, og af hvilken en blaafarvet, fontainesformet Flamme slog ud, ikke fandtes i Soveværelset om Aftenen, da hun gjorde dette tilrette,**

at samtlige Afhørtes overensstemmende Forklaringer om, at de antog det var Spiritus eller Lignende der brændte, uden at det nogetsteds, hverken i Brandforhøret eller i Hof- og Stadsretten, i Sagen mod Brandassurancen, med et Ord er oplyst, **at Giesing paa den Tid havde været i Be-**

**fiddeelse af en eneste Draabe Spiritus, end-
sige saa store Qvantiteter, som det maa an-
tages her have forbrændt,**

at Tjenestepigens Forflaring, at Giesing har havt asfureret i et fransk eller engelsk og et tydsk Assurance-Selskab, hvorom han heller ikke har gjort nogen Meddelelse de ovenanførte Steder, ere hver for sig og alle tilsammentagne i høieste Grad graverende, og i samme Grad egnede til at blive Gjenstand for den alvorligste Criminel-Undersøgelse.

Bidere hedder det: „— — — og der er efter min Mening „ingen Udsigt til, at det vil kunne skee ved en fortsat Af- „høring af de paagjældende Personer udenfor Retten.“

Det er dog Noget der følger ganske af sig selv, at en Rets- sags vedblivende Behandling udenfor Retten, ikke kan hidføre noget Resultat.

Sluttelig hedder det: „Skulde der altsaa foretages noget „Bidere i denne Sag, **hvortil vel dens Beskaffen-
hed, men neppe Udsigten til et gunstigt Resultat
„Kan tale,** maa det efter min Formening skee ved Gjenop- „tagelse af den retslige Undersøgelse, som derfor herved hen- „stilles til Ministeriets Afgjørelse.“

Endelig indrømmer Politidirecteuren, at Sagens Beskaffenhed vel egner sig til criminel Behandling, men spøjer han til, at Udsigten til et gunstigt Resultat taler ikke derfor.

Ikke engang det indseer Politidirecteuren, at skal denne Sag afvises alene af denne Grund, **der kun er et løst og umotiveret Skjøn,** saa kan ¹⁹/₂₀ Dele af de Sager, der Aaret rundt behandles af Politiet, med en god Samvittighed afvises af samme Grund, eller endnu bedre, Kommunen kan

med ligesaa god Samvittighed affkaffe Politiet, og saaledes spare de dermed forbundne Udgifter.

Erklæringen af 18de Jan. 1870 afviger kun fra den af 4de Decbr. f. A. deri, at Politidirecteuren lægger sin Tjenstivrighed for Dagen ved, som allerede fremhævet, at gjøre Ministeren opmærksom paa hvad der efter hans (Politidirecteurens) Mening er det vigtigste ved hele Affairen, at den mig idømte Mulct er endnu ikke betalt.

Af denne Sags Behandling fra Authoriteternes Side fremgaaer da, at uagtet Grundlovens § 74, der siden 1849 har lydt:
 „Offentlighed og Mundtlighed skal saa snart og saa vidt
 „som muligt gennemføres ved hele Retspleien.

„3 Misgjerningsfager og i Sager, der reise sig af politiske
 „Lovovertrædelser, skulle Nævninger indføres,“ er endnu den ærværdige Cancelliemaneer ved Magt at behandle en kjedelig Sag paa den Maade, at den begraves indspøbt i en, eller naar galt skal være, i et Par Betænkninger eller Erklæringer med tilsvarende ministerielle Resolutioner, i den Forvisning, at Sagen da er død og horte; thi Muligheden af, at Lægmand skulde være i Stand til, uagtet Administrationens grundlovstridige Løngange, at kunde faae Tingre i correcte Copier af saa hellige og uantastelige Documenter, som de af mig gjengivne Erklæringer af 4de Decbr. f. A. og 18 Jan. d. A., efter Coutume endnu ansees for at være, ligger, ifølge Bedkommendes Begreber, endog saa udenfor Tankeexperimentets Omraade.

Som det vil sees, har jeg saavidt muligt strængt holdt mig til Skildringen af Sagen og de til dens Forstaelse nødvendige Bemærkninger, isjøndt der, som vel Enhver indseer, havde været riig Anledning og Grund for mig til at tilføie nogle, Alt

andet end rosende Betragtninger over den Behandling, der er bleven den til Deel fra vedkommende Auctoriteters Side.

Hermed indlader jeg Sagen til Medborgeres Overveielse og Dom.

Urbødigt

Carl Heins,
Biihandler.
